

Cenzurist: VULPE.

Anul XVII. évi.

Arad, 1934 május hó 4.

Nr. 18. szám

Primredactor — Főszerkesztő
Chefredakteur

REINHART GYULA

Erdey és Bánság kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Outhon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Épi-
tőmesterek Szövetsége és a Timisoarai
Vendéglősök és Kávésok Ipartestülete
hivatalos lapja. Egyesülve a timisoarai
„Az Iparos”-sal és a „Fodrász Ujság”-
gal.

„Tiszteld a tisztas
ipart!”

MESERIAȘUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA — ERDÉLYI IPAR

Ce poate învăța industrimea din nereușita noua lege a celei mai impopulare instituțiuni publice

Cuvântarea fulminantă a subpreședintelui Corporațiunei Industriale din Ora-
dea, Balogh, la marele congres industrial din Cluj despre dispozițiunile an-
tiindustriale a Legii asigurărilor sociale.

Onorat Congres! După cunoștința mea, pro-
iectul de lege pentru organizarea Caselor Cercu-
ale a fost prima manifestare a guvernului de
atunci, prin care afirma că dorește să creeze o
lege, care să corespundă necesităților reale, o le-
ge durabilă, care să fie în concordanță, cu cerin-
țele sociale de ordin general. Pentru acest scop
proiectul de lege a fost comunicat celor interesați
pentru a face mențiunile și propunerile cuvenite.

Corporațiunile Industriale, în deplină con-
știență, au propus anumite modificări, și amenda-
mente, cari, pe lângă toate promisiunile ministeri-
ale, au rămas fără nici un rezultat năstimpând
nici bunăvoință și nici spirit de înțelegere.

Principală noastră dorință era ca asigurarea
să fie facultativă și implicit, meseriașii să se po-
ată înrola în clasa de salarizare ce li convine, du-
pă liberă sa dorință.

Rezultatul a fost asigurarea obligatorie.

Am cerut ca pe primele 7 zile de boală aju-
torul să fie plătit de Casa Cercuală, fără con-
siderarea dacă respectivul este muncitor sau pa-
tron.

În lege s'a sancționat obligativitatea patro-
nului o plăti ajutorul (bani și hrană) pe primele 7
zile de boală ale muncitorului iar despre ajutor
de boală pt. patron au uitat.

Am cerut valabilitatea carnetelor de mem-
bru pe minimum 3—4 ani, fiindcă procurarea
acestora cu câte 20 lei este prea costisitor.

S'a respins.

Am cerut ca membrii de familie să fie dis-
penzați de obligativitatea asigurării, dacă aceștia
lucrează în atelierul părintelui.

Si aceasta s'a respins.

Am cerut ștergerea cotizațiilor de câte 2 lei
răptămănal pt. învățământul muncitoresc.

Taxele se mențim pe mai departe.

Am cerut încadrarea meseriașilor în primele
trei clase (de cotizații).

Am fost încadrați în cele trei superioare.

Nimic, dar absolut nimic nu s'a realizat din
toate promisiunile ministeriale.

Nesocotirea acestor considerente au provocat
disperarea meseriașilor, cu atât mai mult, cu cât,
pe lângă toate contribuțiile oribile cu cari sun-
tem impuși contraserviciile Casei Cercuale sunt
defectuoase și nemulțumitoare pt. ilustrarea că-
rora cred că este suficient dacă amintesc că, în
dese cazuri, în medie vizitează câte 30—60 bol-
navi într'o oră, iar camerele de consultații sunt
mencăpătoare, iar desbrăcarea bolnavilor se fa-
ce într'o formală promiscuitate. Cele mai multe
camere speciale de consultații nu dispun de
instalațiile igienice necesare.

Menținem în întregime toate pretențiunile
noastre juste formulate până în prezent complec-
tându-le cu aceia, că: în comisia ce dispune asup-
ra întrebunțării fondului format din cotizații să
fie aleși numai încredințații celor ce plătesc ace-
ste cotizații.

Onorat Congres! Când vedem, că toate do-
leanțele și pretenziunile noastre juste răsună în
pustiu și se lovesc de nesocotință, să vedem cari
pot fi motivele, pentru cari meseriașii și indus-
triașii sunt loviți fără nici o cruțare.

Aici vom găsi două cauze. Una dintre ace-
ste este lipsa noastră de organizarea. Aceasta este
greșala noastră. Negligența noastră.

A două cauză este exploatarea slăbiciunei
noastre. Dar nu numai că a fost exploatată, dar
a fost sistematic pregătită prin condamabilă
manoperă. Ne-au intimidat și ne-au înfricoșat prin
eclipsarea fotelelor pluse. Astfel aici, precum
și cu înflințarea Camerelor de Muncă, de aseme-
nea au procedat și cu celelalte legi sancționate. Au
păgubit astfel statul, fiind că, în loc de progres
am fost aruncați cu câteva decenii în urmă. Dar
tocmai meseriașul și industriașul este acela, care
prin munca lui productivă, întrebuințându — și
mintea (creerul) cunoștințele și forța fizică, în-
lesnește condițiunile de existență ale omenirii, și
atât în statul nostru, cât și în celelalte state,
crațiunile acestui element productiv este insuși
pulsul economic ce duce la propășire. Istoria
industriei, a fost, este și va fi întotdeauna con-
topită cu istoria universală a omenirii. De cele

Mit tanulhat az iparosság a leg- népszerűtlenebb állami intéz- mény elhibázott új törvényéből?

Balogh oradeai ipartestületi alelnök fulmináns beszéde a
cluji iparosnaggyűlésen a társadalombiztosítás
iparosellenes intézkedései ellen

Tisztelt Kongresszus! Tudomásom szerint a
betegsegélyző törvénye volt az első törvény, ame-
lyet a tervezetben az akkori kormány vélemény-
nyilvánítás végett megküldött az érdekelteknek,
mondván, hogy jól megszerkesztett, maradandó
és az élet realitásával számoló törvényt akar
hozni.

Az ipartestületek is megküldötték módosító
indítványukat, de annak ellenére, hogy minisz-
teri ígéretek a legteljesebb megértést és jóaka-
ratot helyezték kilátásba, az eredmény az volt,
hogy az ígéretekkel nem váltottak be semmit.

Legfontosabb követelésünk az volt, hogy az
iparosok biztosítása önkéntes legyen, ami maga
után vonta azt is, hogy minden iparos maga ha-
tározza meg, hogy melyik osztályba akar tar-
tozni.

Az eredmény a kötelező biztosítás lett.
Követeltük, hogy a betegség első 7 napjára
is a betegsegélyző fizesse a táppénzt, tekintet nél-
kül arra, hogy a beteg munkás-e vagy pedig mun-

mai multe ori nu profitul este acela care în-
deamnă, și însufletește la muncă, și dă putere la
învingere. Desfătarea, în creațiunile înfăptuite
este secretul etern, ce ridică la nobletă pe
înăptuitor. Dar oricum ar fi forța musculară
sudoarea frunții, și cunoștințele tehnice sunt
acele, cari dau un product pozitiv ce este spre
folosul omanirei întregi.

Si aci este forța noastră ca nu se poate
discuta și mici sustrage prin chitibusuri și mano-
pere de principii juridice în fața acelor ce au
cât de puțin darul rațiunei.

Dar mai este și slăbiciunea noastră. Ne place
să muncim prea mult, să producem, dar posibili-
tatea de existență a familiei a copiilor, cheltuielile
de întreținere tot noi trebuie să le creem prin
muncă cinstită. — Și aceasta preocupare e
noastră este exploatată la fel cum a fost exploa-
tată și lipsa noastră de organizație. — Nu am
avut timpul necesar se ne ocupăm de propria
noastră organizație socială. — Este mult ade-
văr în proverbul ce spune, că: Cine muncește
mult, nu mai are timp să câștige parale. Cu
toate aceste trebuie să ne ocupăm de toate. Tre-
buie să ne ocupăm în interesul nostru, a fami-
liilor noastre, a statului și a omenirii întregi.
Fie, ca acest congres să formeze piatra funda-
mentală a acțiunei noastre, căreia ne-am devo-
tat. În perfectă conștiință a valorii și derpturi-
lor noastre, așteptăm dela factori competenți ai
statului, să dea importanța cuvenită pentru pro-
movarea intereselor clasei noastre care sunt cetrans
legate de interesele statului, ajutând astfel prog-
resul economic, ce duce la o desvoltare naturală
și sănătoasă a țării, în drumul ei spre înflorire.

Si, Onorat Congres, dacă mai avem un bob
de credință în învățăturile Mântuitorului nostru
Isus Cristos, prin cari: credința și adevărul
mișcă munții, atunci izbânda noastră nu poate
întăzia, fiindcă am pronit pe un drum bun.

kaadó. Törvénybe iktatták, hogy a munkaadó
tartozik munkását fizetni a betegség első hét
napjára, a munkaadó táppénzéről intézkedni pe-
dig elfelejtkeztek.

Követeltük, hogy a 20 lejes tagsági könyvek
legalább 3—4 évre szóljanak, mert annak éven-
kénti megvásárlása nagyon költséges.

Elutasították.

Követeltük a családtag mentesítését a biz-
tosítási kötelezettség alól, ha az apja műhely-
ben dolgozna. Ezt is elvetették.

Követeltük az ipari oktatás céljaira tervezett
heti 2 lejes járulék eltörölését. A taxát meg-
hagyták.

Követeltük az iparosoknak az első három osz-
tályba való osztályozását. A felső háromba let-
tünk beosztva.

Semmit, de semmit sem váltottak be a mi-
niszteri ígéretek.

Ezek az elutasított követelések az iparosok
jogos elkeseredettségét váltották ki, annál is in-

kább, mert dacára a horribilis járulékoknak, amit ránk kényszerítettek, a betegsegélyző által teljesített szolgáltatmányok nagyon is elégteleneknek bizonyultak. Ennek illusztrálására csak annyit hozunk fel, hogy egy orvos sokszor 30-60 beteget vizsgál meg egy óra alatt, a kezelési helyiségek kicsinyek, a levetkezés a vizsgára rendszeren közös teremben történik s a legtöbb speciális rendelőhely nincs ellátva a szükséges egészségügyi berendezéssel.

A régi követeléseket ma is teljes egészében fentartjuk, mert azok jogosságát a gyakorlat be is igazolta, sőt megtoldjuk még egyvel és pedig azzal, hogy a befolyt járulékok hovaforrítása felett intézkedő bizottságba csak a járulékokat fizetők megbízottjai legyenek választhatók.

Tisztelt Kongresszus! Midőn láttuk azt, hogy minden követelésünk, lett légyen az bármilyen jogos is, siket fülekre talált, nézzük meg hát, hogy mik lehetnek azok az okok, amelyek az ember igazságérzetével szemben ilyen kiméltlenül sujtják az iparosságot.

Két ilyen okot fogunk találni. Egyik a saját szervezetlenségünk. Ez a mi hibánk, a mi mulasztásunk.

A másik ennek a rut kihasználása volt. Nemcsak kihasználták, de tervszerűen szították is az egyenetlenséget. Megfélemlítettek és a bárszónszékek orillogtatásával kápráztattak el, itt ép úgy, mint a munkakamara és egyéb törvények megalkotásánál.

Kárt okoztak országunknak, mert az általuk alkotott törvények az iparosságot a maga fejlődésében nem előre, de évtizedekkel hátrább dobták.

Pedig az iparos az, aki esztét, tudását, erejét, munkabírását csak arra használja fel, hogy alkotásaival, készítményeivel az emberiséget gazdagabbá tegye és úgy ebben az országban, mint minden országban az iparosság a pozitív alkotás, az állami élet egyik erős alappillére, a lüktető élet. Történelme a világ történelmével össze van és össze lesz forrva. Legtöbbször nem is a profit, az, ami munkájában sürgeti és erőt ad lankadása legyőzésére. Az alkotás gyönyörének az örök titka az, ami értékessé teszi produktumát. De bármilyen is legyen: ereje, verejtéke és tudása — termel, ami az emberiség hasznára válik.

És itt van a mi erőnk, amit nem lehet elvitatni, nem lehet különféle elméletekkel, jogászai csúres-csavarással elsikkasztani.

Sajnos, itt van a gyengeségünk is. Tulsgóban szeretünk dolgozni és termelni. És ezt az elfoglaltságunkat is kihasználják, mint ahogy kihasználták szervezetlenségünket. Nem értünk rá saját magunkkal, saját társadalmi osztályunkkal eléggé foglalkozni. S így igaz lett az a szállóige: aki dolgozik, annak nem marad ideje pénzt keresni. Pedig mindezzel foglalkoznunk kell! Foglalkoznunk kell a magunk, a családunk, hazánk és az emberiség jövője érdekében. Legyen ez a kongresszus feivészázados multia visszatekintő óhajításaink, igazságos vágyaink teljesülésének komoly kezdete s alapkőve felépítendő munkánk.

Az állam felelős tényezőitől pedig elvárjuk jogunk, igazságunk és értékünk teljes tudatában, hogy bannünket támogassanak és fejlődésünket mozdítsák elő, mert ezzel az ország természetes és egészséges felvirágoztatását viszik előre.

Tisztelt Kongresszus! Ha nekünk csak egy mustármagnyi hitünk is van, ami Krisztus tanítása szerint hegyeket indíthat meg, akkor jó úton haladunk, mert igazságos győzelemünk el nem maradhat.

UJ VEZETŐSÉG A CLUJI ROMÁN IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK EGYESÜLETE ELÉN.

A cluji román iparosok és kereskedők egyesülete a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen Andrei Farcas elnököt, Taflan titkár a jelentést olvasta fel s azután a választásokra került a sor. Elnökké Andrei Farcast, választmányi tagokká pedig Sofroniu Ghise, Iuliu Musa, V. Cristea, V. Sighartou, V. Rosca, P. Drasoveanu, L. Biris, J. Ghili, P. Alecus, G. Voios, Stefan Penes, Ion Aitoneanu, Emil Blaga, Ion Manlitui, dr. Adrian Iacob, Ion Pop, S. Garca, I. Munteanu, Gh. Boca és Aurel Vonica tagokat választották meg. A gyűlésen felszólaltak Ghise és Ghili tagok, akik azt állították, hogy a cluji ipartestület csak a kisebbségeket támogatja és a kontárkodást mozditja elő, miért is feloszlátását kérték. A gyűlésen dr. Anca iparhatósági biztost tiszteletbeli taggá választották meg.

Mit tartalmaz a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat?

A „nemzeti munka védelméről” szóló törvényjavaslat — mint ismeretes — a minisztertanácsban még nem került megvitatásra s így az érdekképviselők sem kapták még meg hozzájárulást és állásfoglalást céljából. A javaslat mindössze 9 szakaszból áll s ezek közül egy a kiadandó végrehajtási utasításról, egy pedig arról szól, hogy a törvény rendelkezéseivel ellentétes minden más intézkedés hatálytalan. Marad tehát összesen 7 paragrafus, amely az alkalmazottaknak honpolgárság szerint való kontingentálásáról rendelkezik. Előjáróban meg kell állapítanunk, hogy a kormány nem engedte magát befolyásoltatni a tulzó nacionalizmus szempontjai által és

a „román” alkalmazottak arányszámának kötelező előírásánál nem tett különbséget a román nemzetiségű és a nem román nemzetiségű állampolgárok között.

Aki román honossággal bír, az nemzetiségére való tekintet nélkül beleszámít a belföldi kvótába.

A javaslat szerint valamennyi ipari, kereskedelmi és bányavállalat, pénzintézetek és szövetkezetek, kötelesek arra, hogy 80 százalékban román alkalmazottat tartsanak szolgálatukban, a külföldi honosságu alkalmazottak (tisztviselők és munkások) arányszáma 20-nál több nem lehet. A részvénytársasági igazgatósági és végrehajtó

bizottsági, valamint felügyelőbizottsági tagok felerészben csak román állampolgárok lehetnek, az elnök is csak román állampolgár lehet.

A fizetések, munkabérek, gratifikációk, jelenléti díjak, utazási költségek, bármilyen címen kifizetett indemnizációk, beleértve a reprezentációs költségeket is, kivéve azonban a dividendákat, legfeljebb 30 százalékban illethetik a külföldi alkalmazottakat, ezek hetven százaléka tehát feltétlenül román állampolgároknak fizetendő ki. Ezzel a rendelkezéssel, amely a törvény megszavazásával egyidejűleg, azonnal hatályba lép, azt akarja biztosítani a kormány, hogy a külföldi alattvalók ne foglalhassák el a jobban dotált állásokat és a román honosságu alkalmazottak számára biztosított 80 százalékos létszám szerinti kontingenst ne lehessen kitölteni a legalacsonyabb fizetési napszámokkal és kézi munkásokkal, mialatt a jól dotált vezetőállások csak 20 százalékban ugyan, de remunerációban sokkal magasabb arányban élvezzenek belföldi vállalatoknál ellátást.

Ujjonnan létesült vállalatok, elsősorban természetesen azok, amelyek az országban még nem létező iparágat honosítanak meg, két évig eltérhetnek ezektől az arányszámoktól — feltéve, hogy erre minisztertanácsai felhatalmazást nyernek — de két év után ezeknek is át kell térniök a normális arányszámokra.

Hogyan tudja segíyezni a brasovi munkakamara a munkanélkülieket?

A brasovi munkakamara az 1933-34 évre szóló költségvetésében a munkanélküliek segélyezésére 20 ezer lejt irányzott elő. Ebből az összegből 6000 lejt a munkanélküliek segélyező bizottság titkáranak fizettek ki 3 havi fizetés fejében, 2320 lejt nyugta ellenében azoknak a más városi illetőségű munkanélkülieknek adta, akik munkát keresni jöttek Brasovba és nem volt

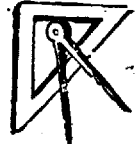
pénzüik a hazautazáshoz. A megmaradt 11 ezer 680 lejt pedig átadták a munkanélküliek segélyező bizottságnak abból a célból, hogy azt a munkanélküliek között osszák szét, saját belátásuk szerint.

A munkaügyi minisztériumtól a brasovi munkakamara a munkanélküliek segélyezése céljából egy lejt sem kapott.

A cluji kőmivesek és építőmesterek az ítélőtáblához felebbezték

az építészkamara törvény végrehajtási utasítása ellen

Alkotmányellenesnek minősítik a kultuszminiszter által el nem ismert jogaik megvonását.

A napokban a cluji ipartestület építőipari szakosztálya ülést tartott az ipartestület helyiségében. Külön teremben tanácskoztak a kőmivestesterek és külön az építőmesterek. A két csoport képerítése különböző ugyanis, de sérelmük azért azonos. A kultuszminiszter az építészkamara felállításával kapcsolatban — mint ismeretes, — megnyirbálta szerzett jogait és ez ellen emelte fel mindkét csoport tiltakozó szavát.

A sérelmes miniszteri rendelet a Monitorul Oficial április 11-iki számában jelent meg. Ebben a rendeletében a kultuszminiszter kijavítja az építészkamara törvénynek az építőiparosokra vonatkozó suiyois rendelkezéseit, azonban még mindig nem orvosolja teljesen az elkövetett igazságtalanságot. Ez a miniszteri rendelet megengedi hogy azok a kőmivestesterek, akik megszakítás nélkül gyakorolták iparukat és tervezéssel foglalkoztak, ezután is tervezhetnek ugyan, de csak hat méter fesztávolságu azobákból álló épületeket. Az építőmesterekre nézve két csoportot állít fel. Egyet azok részére, akik a magyar uralom alatt szerezték meg képesítésüket és azóta folytonosan gyakorolják iparukat. — Ezek úgy,

mint eddig, továbbra is tervezhetnek. Azok az építőmesterek azonban, akik a román uralom alatt szerezték meg képesítésüket, már terveket nem készíthetnek, hanem csak végrehajthatnak. Mindkét csoportra nézve azután kimondja, hogy csak olyan terveket készíthetnek, ahol vasbeton födém nincs tervezve és a helyi hatóságok elbírálására bizza a tervek technikai felülvizsgálását.

Miután a rendelkezések a kőmivestesterek és építőmesterek szerint több szempontból sérelmesek, mindkét építőipari csoport kimondotta, hogy

az ellen a cluji ítélőtábla mellett működő közigazgatási bíróságnál él panasszal, kérni fogja, hogy a bíróság mondja ki a szerzett jogok tsizteletben tartását és semmisítse meg a rendelkezésnek azt a részét, amely az 1932 év után mestert jogot szerzett építőiparosok jogait megcsorbitja.

A cluji építőiparosok próbaperét óriási érdeklődés kíséri Erdély és Bánság egész építőiparossága részéről.

A forgalmi és fényüzési adóról szóló törvény végrehajtási utasításának a kisiparra vonatkozó szakaszai

Irtó: REINHART GYULA

A törvény ugyan már április 1-én életbe lépett, a végrehajtási utasítás azonban csak a Hivatalos Lap április 26 és 27-ikén kelt 96 és 97-ik számaiban jelen meg, ezuttal bő tartalommal.

Egy újságcikk terjedelme nem engedi, hogy a végrehajtási utasítás egész szövegét közöljük, így csak a főbb intézkedésekre térünk ki, amelyek az egyes iparágakra vonatkoznak. Ezeknek a rendelkezéseknek áttanulmányozása az egyedüli mód ugyanis, hogy elkerülhessük az önkéntelenül elkövetett kihágásokat, amelyeket a törvény és a rendeletek homályossága okozott.

A törvény 10. szakasza megengedi, hogy a törvényes bizottság által megszabott áruknál nem a kész gyártmány, hanem a feldolgozásra kerülő nyersanyag adóztassék meg. Így a pamut, selyem,

szeszből készült árukra vonatkozólag úgy intézkedik, hogy a nyersselyem kgr-ja után 300 lej, szárított selyemgubók kgr-ja után 70 lej, nyersgubók kgr-ja után 18 lej, műselyem kgr-ja után 120 lej, nyerspamut kgr-ja után 4 lej az adó és pamutfonal kgr-ja 4-60 lejjel adóztassék. Az országban termelt vignon-fonal kgr-ja 1.10 lej, az abszolút szesz literje 14 lej ilyen adót fizet. Ezen a 14 lejes alap-adón kívül parfömök 14.5 százaléka, hajvizek 5.5 százaléka, toalettvizek 10.5 százaléka fizetnek a számla összege után forgalmi adó fejében.

A konfekciósoknak adott azon kedvezmény, hogy a már 15, vagy 11 százalékos luxusadóval megterhelt anyagból konfekcionált áru után csak 2.4 százalékos forgalmi adót fizetnek, csak a bel-
földi konfekcionált árukra vonatkozik.

Különleges utasítások a forgalmi és fényüzési adók kivetésére

A malmok. Minden gabonából készült liszt után 2.4 százalékos a forgalmi adó. Az adó nem befizetésért, bárki is legyen a gabona, a molnár felelős. A munkásoknak természetben juttatott kenyérliszt is adó alá esik. Kivételt csupán a földmivesek által saját szükségletre előállított örlemények képeznek, még abban az esetben is, ha az őrlési díj készpénzben fizetett. Egyébként az úgynevezett parasztmalmok is fizetik a forgalmi adót, ha értékesítik a lisztet és regisztert vezetni szintén kötelesek.

HOGYAN TÖRTÉNIK A LISZT ELLENŐRZÉSE?

1. A vámeljárást utján a falusiak által saját és családjuk használatára őrölt liszt a malomból igazolvánnyal megy ki a malom és a földmives nevével és lakhelyével ellátva. Minden zsákra a malom címkeje reáragasztandó. A pékek és kereskedők részére a liszt számlával megy ki, amelyhez az illeték és forgalmi adó-nyugta mellékelve van.

A vasúti szállítás formáságai nem változtak meg.

Tilos a malmoknak u. n. becserélő helyeket felállítani, hol a buza helyett lisztet adnak, sőt ez a törvény 20. paragrafusa értelmében büntetendő cselekmény.

PÉKEK ÉS PERECSEK (FEHÉRSÜTÖK).

A kenyérbélyegek megszüntetésével gondoskodni kellett a még hátralékos kiviteli prémiumok fedezéséről is így a kenyér és sütemények megadóztatását fenn kellett tartani. Hogy a kijátszás megnehezíthessék, jegyzéket kell felfektetni minden megye összes sütőiről és havonta beírni forgalmukat, ami az ellenőrzést könnyűvé teszi, mert 100 kgr. lisztre 125 kgr. sütemény számítandó; átlagban 4 százalékos eltérés adható.

A pékek kötelesek a beérkezett lisztmennyiséget a registru specialba bevezetni, ugyancsak naponta az eladott kenyéret, illetve süteményt a számlák szerint. Akik árusítókkal, vagy kifutókkal dolgoznak, kötelesek reggel bejegyezni a kiadott, este pedig a tényleg eladott mennyiségeket.

Azok a pékek, akik kicsinyben árusítják a kenyéret, külön egyszerű regisztert vezetnek, melynek mintája a Hivatalos Lap 2553. lapján van feltüntetve, amelybe naponta be kell vezetni a tételeket.

A pékek liszteladása mindig számlákkal igazolandó, hogy a kihágás elkerültesék. Amennyiben a bélyegtörvény számlák kiállítását nem teszi kötelezővé, eladási bonokat kell kiállítani, amelyek ellenőrzés szempontjából megőrzendők,

különben a hiányzó liszt mint eladott kenyér számtatik be.

A percecsek (fehérsütők) a pékekkel egyenlő elbánás alá esnek, még ha a törvény 9. szakasza értelmében kisiparosoknak számítandók is. 2.4 százalékos forgalmi adót fizetnek és egyszerű regisztert kötelesek vezetni. Amennyiben azonban a vállalat nagysága a kisipart meghaladja, úgy a cukrászokéval egyenlő regiszter vezetésére köteleztetnek.

SZÖVÖGYÁRAK, MELYEK KERESKEDŐK RÉSZÉRE DOLGOZNAK.

Vannak gyárak, amelyek nem saját anyagukat dolgozzák fel, hanem kereskedők által hozott fonalból készítenek szöveteket. Ezek a gyárak eddig csupán a munkabér után fizették a forgalmi adót, ami a törvénnyel ellenkezik, mert az adó az áru teljes értéke után rovdandó le. Ilyen esetekben tehát a kereskedő köteles az adót az áru teljes értéke után megfizetni. Minthogy azonban a kereskedők nem adókötelesek, a gyárosok tartoznak gondoskodni arról, hogy midőn az áru a gyárból kimegy, a forgalmi adó a teljes érték után fizetessék.

Az adó -m fizetése, vagy nem a valóságos érték után való fizetése úgy a gyáros, mint a kereskedő megbüntetését vonja maga után. Az adó-nyugtába bevezetendő a kereskedő neve is, akinek áruja után a forgalmi adó befizetett.

Ugyanígy eljárás alá esnek a többi gyárak is, amelyek más részére dolgoznak.

RUHA- ÉS DIVATÁRUHAZAK SAJÁT MÜHELY NÉLKÜL.

1. Vannak divatáruháza, amelyek készen vett áruk mellett az általuk méterszámra eladott szövetekből, vásznakból önálló iparosok által készáruccikat készíttetnek és az iparosoknak csak munkabért fizetnek.

Ezek a kereskedők a forgalmi adótörvény értelmében termelők, ha nincs is saját műhelyük és forgalomba hozott áruik adókötelesek.

Ezért a miniszter elrendeli, hogy ezek a kereskedők külön registru specialt tartoznak vezetni, amelynek mintája a Hivatalos Lap 96. számának 2553. oldalán közöltetett. Bevezetendő ebbe a registruba az áruk minősége és ára, amelyek konfekcionálás végett kiadattak, hozzáadandó a munkabér, mindkét tétel után 20 százalékos haszon számítandó és az így nyert összeg után fizetendő a forgalmi adó, amely akkor esedékes, amikor a készáru a műhelyből kiszállítatik.

2. Ugyanígy a helyzet a posztóraktáraknál, amelyek szöveteket, adnak ki munkásoknak és kész ruhákat adnak el. Az így konfekcionált

ruhák adója esedékes, amint a készáru a műhelyt elhagyja.

5. Gáz és villanytelepek nem érdeklik közelebbről az iparosokat.

FÜRESZTELEPEK

Minthogy több fűrésztelep külföldi kivitelre dolgozik, a kétszeres megadóztatás elkerülése végett a vámnál fizeti a forgalmi adót a fuvarlevél másodpéldánnyal igazolván a kivittelt.

Erdőtelepek, amelyeknek nincs fűrésztelepük, külön regisztert vezetnek, amelynek mintája a Hivatalos Lap 2556 oldalán található. Azon fűrésztelepek, amelyek saját erdővel bírnak, szintén ilyen regisztert vezetnek. Olyan fűrésztelepek, amelyek földművesektől, lábon vesznek fát, a famennyiséget 20 köbméterig nem tartoznak számlával igazolni, hanem a heti lajstrom alapján vezetik be ezeket a mennyiségeket a regiszterbe.

ITALOK

A bor és pálinka utáni forgalmi adó a fogyasztási adóval egyszerre fizetendő be. Az eladott bor és pálinka után a számla összege szerint fizetendő az adó. Az eladási raktárakba küldött áruk után a szőlőből való kivitel alkalmával fizetendő az adó a 7. szakasz értelmében, miert is raktárból történő eladásánál nem kell újból fizetni a forgalmi adót.

CUKRASZOK

(nem cukor- és csokoládégyárak!) ha nem esnek a 9-ik paragrafus alá (kisiparosok!) tartoznak special regisztert vezetni.

Tekintve, hogy nagy nehezséget okoz ennek vezetése, a miniszter megengedte nekik egy egyszerűbb regiszter vezetését. A mintát lásd a Hivatalos Lap 2554. oldalán. Ebbe bevezetendők a nyersanyagok számla és fizetési jegyzék szerint és az eladások naponta a pénztári bonok szerint. Azok a cukrászok, amelyek 10 százalékos és 2.4 százalékos adó alá eső árut tartanak két rovatot nyitnak a két különböző árunak.

A törvény 9. szakasza értelmében mentesek a forgalmi adó fizetése alól az ipari műhelyek, amelyek a következő feltételeknek felelnek meg:

1. Elsősorban ipari műhelyek értendők a szó szoros értelmében. Hogy még pontosabbak legyünk, felsorolunk példaképpen néhány vállalatot, amelyek nem ipari műhelyek a szó szoros értelmében: szikvizgyárak, téglagyárak, cserép- és cserépkályhagyárak, kozmetikai szerek gyárjai, festék-, lakk-, kenőcs-, aszfalt-, papír-, rum-, likőr-, cukorka-, szappan-, gyertya-, kolbász-, kötél-, kezyü-, térszanteműgyár, stb.

2. Ezen műhelyek mesterei legyenek valamely szakmai szervezetbe beírva a régi ipartörvény szerint, ugyancsak a kapcsolt részek törvényei értelmében.

3. Ne használjanak 5 lóerőt meghaladó motorikus erőt.

4. Ne alkalmazzanak 7-nél több munkást, mestert és segédet.

Hangsúlyozzuk itt, hogy munkások alatt nemcsak szakképzett munkások értendők (mesterek és segédek), hanem az ipari műhely által alkalmazott összes munkások, legyenek azok gyakornokok, vagy szakképzettség nélküli napszamosok. Kivételek csupán a tanulók, akik tanulói könyvvél vannak ellátva.

Nem mentesek a forgalmi adó alól azon iparos műhelyek, amelyek a munkát otthon dolgozó munkásoknak adják ki. Kivételt képeznek ez alól azon kereskedők, akiknek főfoglalkozását képezi áruknak azon állapotban való eladása, amint azokat vásárolják, de akik mellékesen a következőkkel is foglalkoznak: nyersanyagot adnak ki a városba a munkásoknak és kész konfekcionált árut hoznak vissza. Ezek a kereskedők csak abban az esetben élvezik az adómentességet, ha megadózott évi jövedelmük kisebb mint 155.000 lej.

Nem élvezhetik az adómentességet a pékek és egyéb sütéssel foglalkozó iparosok.

Falvakban vagy községekben az iparosok akkor is élvezik az adómentességet, ha nincsenek szakmanként szervezve, ha a második ponton kívüli követelményeknek megfelelnek.

Adómentesek azok a falusi malmok, amelyek a földművelők részére vámorlést végeznek és sem eladásra, sem saját számára nem örölnek.

A végrehajtási utasításnak még több pontja érdekli lapunk olvasóit. Ezeket a fejezeteket Az Iparos jövő számában ismertetjük.

Jogesetek a kisipar köréből

A fedezeti váltó adásának elmulasztása, ha annak adása ki van kötve, azt a következményt vonja maga után, hogy a követelés a hitelező által azonnal perelhető még akkor is, ha egyébként a váltó kiadása esetén a lejáratá későbbi időpontra van meghatározva

Egyik aradi asztalosmester nagyobb mennyiségű faanyagot rendelt. A bútorgyártáshoz szükséges anyagokat egy erdélyi faipari gyárból rendelte meg, mert az anyagok ugynevezett félgyártmányok voltak.

A felek között az volt a megállapodás, hogy az áru egy része készpénzben, a másik fele fedezeti váltóval lesz fedezve, úgy hogy amennyiben a butor kész van — és ennek ideje 3 hónappal hosszabb nem lehet — úgy az asztalos újabb anyagrendelést tesz hasonló mennyiségű és minőségű áruira. Ki lett kötve, hogy ezen új rendelés is fele részben készpénzben, fele részben pedig fedezeti váltóval lesz biztosítva. A felek kijelentették, hogy az adandó váltó fedezetül szolgál, mert a mester legkésőbb 3 hónapon belül ígérte a fele rész tartozásának rendezését és beleegyezett abba, hogy a váltó ne töltsék ki, hanem az a második rendelésre is fedezetül szolgáljon az első ügylet lebonyolítása után. A mester az anyagot munkába vette, de annak feldolgozása közben észre vette, hogy a furniranyagok tekintetében kifogásai lehetnének. Ezt az eladó cégnek tudomására adta azzal, hogy már eleve kijelenti: miután előre láthatólag csak a furnirozás után tudja megállapítani, hogy az anyag megfelelő lesz-e, a maga részéről a fedezeti váltó kiadását ezen indokból megtagadja. Az anyag feldolgozásának eredményétől teszi függővé, hogy mikor fizet, illetve ez esetben az ígért három hónapra megfizeti az anyag árát.

Az eladó cég nem fogadta el ezt a feltételt. Felszólította a mestert a kötelező fizetésre. A mester erre azzal válaszolt, hogy a kötelező szerint is az áru vételára csak 3 hónap múlva esedékes. Váltót pedig nem ad, mert úgy is, amint már megírta, akkor a követelést rendez. Ugyis joga van arra, ha az anyag gyengébb volta kitűnik, hogy annak értékét kifogásolhassa. A hitelező eladó cég az elutasító válasz folytán a váltót nem kapván kézhez, az asztalosmestert az áru vételáráért azonnali hatállyal beperelte.

A bíróság a hitelező eladó cégnek a követelést megítélte és kötelezte az asztalosmestert, hogy azonnali hatállyal fizesse meg az anyag hátralékos vételárát. Nem vették figyelembe az asztalosmester által előadott azon védekezést, hogy a követelés a váltó adása esetén is csak három hónap múlva esedékes és előbb nem követelhető, valamint azt sem, hogy megindokolta, miért nem ad váltót.

A bíróság kimondta: tekintettel arra, hogy eladást feltétel volt a fedezeti váltó adása és azt a fél be nem tartotta, a váltót ki nem adta, ezen kötelezettség elmulasztása azon következménnyel jár, hogy a hitelező jogosított a követelést azonnal esedékesnek tekinteni, még akkor is, ha a váltó adása esetén a lejárat későbbi időpontban lett volna. A mestert, ha lejártakor az anyag

Intervention einiger Banater Abgeordneten zur Abänderung des Socialversicherungsgesetzes

Eine Abordnung bestehend aus den Abgeordneten Dr. Aurel Cosma, Hans Beller, Anton Hügel und Dr. Herzog sprach bei Arbeitsminister Dr. Costinescu vor und verlangte die Abänderung des Sozialversicherungsgesetzes. Die Abordnung wies darauf hin, dass der verpflichtende Beitritt der Meister zur Krankenkassa eine schwere Belastung bedeutete und insbesondere auf dem Lande gar keine Zweck habe. Die Versicherungspflicht der Meister müsste daher aufgehoben u.

ihnen an heimgestellt werden, ob sie der Krankenkassa beitreten oder nicht.

Der Minister erklärte, diese Frage eher eingehend studieren zu müssen. Auf die Beschwerde, dass die Krankenkassa jetzt daran gehe, von den Dorfgewerbetreibenden, die bisher nichts gezahlt haben, die Gebühren von insgesamt 9 Monaten auf einmal einzutreiben, erklärte sich der Minister bereit, einen Zahlungsausschub für die Rückstände zu gewähren. Die diesbezügliche Verordnung erscheint in den nächsten Tagen.

Megszüntette a belügyminiszter a zeneszerzők egyesülete jogdíj-garázdálkodásait

Közzöltük már a belügyminisztériumnak azt a rendeletét, amely szerint az előadások, hangversenyek, vagy más zenés látványosságok megrendezésére a zeneszerzők írásbeli engedélyétől teszi függővé. A rendelkezés ellen Kráuter Ferenc dr. tomesai képviselő írásbeli tiltakozást nyújtott be a belügyminisztériumhoz, amelynek alapján Juca D. alminiszter 3758 A. szám alatt rendeletet intézett a megyei prefekturákhoz.

A rendelet szerint szindarabok, zenei előadások, vagy táncszámok, amennyiben iskolai ün-

nepség, zene- és dalegyletek nyilvános előadásainak keretében, vagy jótékonyági ünnepélyeken kerülnek előadásra, nem sértik a zeneszerzők jogait és az ilyen előadásokhoz nem szükséges a zeneszerzők egyesületének különleges engedélye.

Nem sérti a szerzői jogot olyan zeneművek előadása sem, amelyeknek szerzője már harminc év előtt meghalt, mert mindenkinek joga van ezeknek a műveknek előadására anélkül, hogy a különleges formaságokat be kellene tartani.

feldolgozása után olyan természetű hibákra jött volna rá, amely alapján az anyagot kifogásolhatta volna, akkor utólag lett volna jogosítva a váltó összegének bírói letétbe helyezése után a kifogásait megtenni és sérelmeit előterjeszteni. Tekintettel arra, hogy az alperes egyoldalul egy megállapodástól, ahol a hitelezés csak fedezeti váltó alapján történt meg, eltért és ahhoz a hitelező hazzá nem járult, az eladó jogosan tekintette a követelést lejárnak, anélkül, hogy a váltó kiadását kérte volna.

A szabadalmi díjnak késedelmes fizetése esetén nem lehet a szabadalmi jogot megsemmisíteni, ha a kereskedelmi minisztérium a díjat már előbb elfogadta anélkül, hogy ezen jogot gyakorolta volna. A szabadalmi díj nem kellő időben való fizetése egyedül nem adja meg ezen jogot, ha még nem volt előbb ilyen okból megsemmisítő határozat hozva

Egy bucurestii iparos 1923-ban szabadalmára vonatkozólag bejelentette jogait és az első évben a szabadalom után járó taxát kifizette. Az 1923, 1924 és 1925 évre vonatkozó taxákat csak az 1925 év végén fizette, amikor is a miniszter azzal a megjegyzéssel, hogy a nyugták utólag fognak igazoltatni, elfogadta a fizetést. Az 1926, 1927, 1928 és 1929 évekre a rendes időben befizette az iparos találmánya után a szabadalmi díjakat. A minisztérium az 1930 évben ellenőrizte a szabadalmakat és megállapította azt, hogy a szabadalmi törvény rendelkezése szerint a szabadalmi díj azon évtől számítva, amikor az bejegyeztetett, mindig a szabadalmat védett évek első 30 napján fizetendő be a szabadalmi jog elvezettségének terhe alatt. Ezen az alapon, hogy 1923—1925 években ez nem történt meg a törvényes időben, mert 1923, 1924 és 1925 évekre való díjak csak 1925 év végén lettek befizetve, hivatkozással a szabadalmi törvényre és az erre vonatkozó szabályzatra megsemmisítette a szabadalmat, illetve az erre vonatkozó jogot. Az iparos a közigazgatási sérelem miatt közigazgatási pert indított az illetékes tábla előtt, kérte a sérelmes határozat megsemmisítését és a kereskedelmi miniszter által képviselt államnak a költségekben való elmarasztalását. A bíróság helyt adott a keresetnek, mert a szabadalmi törvény-

ben meghatározott 30 napi fizetési idő fiskális következménye, hogy amennyiben utólag fizetett és azt elfogadták, mindaddig a szabadalmi jog (pénzügyi) természetű rendelkezés, amelynek a meg nem semmisíthető, mert ezen törvényes rendelkezés nem kötelezőleg írja elő a megsemmisítést, hanem csak jogot ad a minisztériumnak erre. Tekintettel arra, hogy a minisztérium az 1925 évben, látva, hogy a taxák 3 évre nem voltak befizetve. A felperes iparos ekkor arra hivatkozott, hogy az első év után, a szabadalom benyújtásakor a taxát lefizette és az elintézését csak három év múlva kapta meg. Ez okból nem fizethette be akkor, mire a kereskedelmi minisztérium azzal a megjegyzéssel, hogy utólag fog megállapítani a fizetendő összeget, a nyugtákat elküldte és kiállította annak ellennyugtáját is, tehát módja volt nyilatkozni, hogy a késedelmes fizetést nem fogadja el, hanem a szabadalmi jogot megsemmisíti. Tekintettel arra, hogy a minisztérium ez esetben nem élhet olyan fentartási jogokkal, mint a magánfelek a kereskedelmi életben lévő ügyletek után, mert állami jog gyakorlásáról volt szó, tehát a nyugtához fűzött megjegyzés, hogy „igazolásra és felülvizsgálásra küldetik”, figyelembe nem vehető. Tekintettel pedig arra, hogy ezen megsemmisítési jog nem kötelező, hanem csak egy adott lehetőség mindaddig, míg a szabadalmat a késedelmes fizetés miatt a minisztérium meg nem szüntette, a taxa fizethető és a késedelemről kifolyólag utólag megsemmisítésnek helye nincs.

Malomhengerek csiszolását és rovátkolását

szakszerűen, gyorsan, olcsón végzi

Strzalka János

réz- és fémáru üzeme

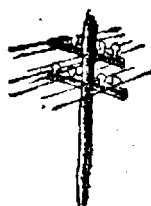
Arad, Calea Saguna 110. sz.

Ajánljuk versenyen felülmúló géphajtó- és tömítő-köteleinket,

malom- és transport hevedereinket. Kókusz-szőnyeg, lábtörő, grádli, butorszővet, plüss, arik, butorugó, mindenféle kárpitoskellekek. Zsák, zsineg, kötél, ponyva, tömlő, kender, len, és juta-gyártmányok

Schönberger és Grünstein R. T.

Arad, ul. Neuman ház

ARAD IPAROSSÁGA AZ ARADI HÉTÉRT

Az aradi iparosság magára vállalta, hogy tartalmas programot dolgoz ki és nyújt át Marcus Mihály dr. parlamenti alelnöknek, az Aradi Hét hatalmas pártfogójának

Vasárnap az Iparos Kulturház nagytermében fontos iparosgyűlés volt. Arad iparostársadalmának színe-java gyűlt össze, hogy megtárgyalja: mik a tennivalók az Aradi Hét megszervezésével kapcsolatban. Az érdeklődők igen szép számmal gyűltek össze a nagyteremben. Legtöbben az asztalosszakma képviselői voltak, de sok más iparos, sőt több kereskedő is eljött a gyűlésre, amelyet az elnöklő Reinhart Gyula nyitott meg lendületes, alaposan átgondolt beszéddel. Ismertette az Aradi Hét érdekében megindult mozgalmat, amely Marcus Mihály dr. kamarai alelnök ismeretes nyilatkozatával, — amellyel bensőséges bekapcsolódását és legszélesebbkörű támogatását biztosította a mozgalom számára, — döntő fordulathoz ért.

ARAD GONDOLATAT MEGVALÓSÍTOTTAK AZ ERDELYI VÁROSOK

— Most, hogy már megvannak a lehetőségek, — folytatta Reinhart Gyula — most kell hozzálátni, hogy ezt a várost a mélységből, ahová csúszott, felszínre hozzuk. Annál inkább időszzerű az Aradi Hét megrendezése, mert különböző és hasonlított rendezvények megszervezésének gondolatával kapcsolatosan a legkülönösebb kombinációk jönnek az utóbbi időkben forgalomba. Beszélnek aradul-noul hétről, jimboliái hétről, sőt arról is, hogy a Zsilvölgyében is ilyen propaganda hetet rendeznek. Sibia ipara és kereskedelme idén nyáron is megrendezi a maga mintavásárját, Timisoaráról nem is beszélve. Itt tavaly óta már másodszer rendeznek propaganda kiállítást.

Aradon pendítették meg először ezt a tervet, azonban megvalósítására eddig nem történt semmiféle gyakorlati lépés. Eddig mindenki csak beszélt, tehát itt az ideje, hogy a tetteknek is sorát ejtsük.

— Mi aradiak, — mondotta Reinhart Gyula, — általában szeretjük magunkat illetve a városunkat, körülményeinket összehasonlítani Timisoarával. Egy időben ez valóban reális volt a mi szempontunkból. Mert ebben az időben még Arad volt felülálló a versengésben. De közben Arad visszafejlődött. Elérkeztünk abba az állapotba, amelyben jelenleg megfeneklettünk és amelyből legalább meg kell kiséreljünk, hogy kievickéljünk. Az ipar nem várhat senkitől sem segítséget: magunknak kell a figyelmet magunkra vonni. Idegeneket kell idehozni, mert csak akkor biztosíthatjuk az aradi ipar számára a forgalmat, ha minél több vevőt hozunk ide Aradra, az aradi kisipar piacára.

Beszéde folytatásában megemlékezett arról, hogy sokan maradtak távol a gyűléstől, ez is mutatja, hogy sajnos nem nyilvánul meg minden vonalon olyan széleskörű érdeklődés, mint ahogyan azt a cél, az eszme megérdemelné. Mindenkinek itt kellene lenni és mindenkinek részt kell vennie a szervezés munkájából, mert ha valakinek, akkor az aradi iparosok összességének érdeke az Aradi Hét létrehozatala.

AZ IPAROSTARSADALOM — AZ ARADI HÉT MELLETT

Reinhart Gyula nagy tetszéssel fogadott szavai után Vajda Iván dr. ismertette az Aradi Hét gondolatának útját. Többek között arról beszélt, hogy ezuttal Domán Sándor volt az, aki a tervet, amelynek apjául az aradi butoriparosságot lehetne megjelölni, felszínre vetette. Részletesen beszélt arról, hogy milyen fontos, hogy az Aradi Hétet megfelelő módon beharangozzák. Az elképzelések szerint a kiállítás több osztályból áll majd: Első kategóriába tartoznak a lakberendezési cikkek. Ki kell emelni, hogy nem szobákat, nem szoba butorokat, hanem teljesen berendezett, mindennel felszerelt lakásokat állítanak majd ki.

Bemutatásra kerül ennek keretén belül a lakberendezés minden szakmája,

az összes szobaberendezések, konyha, fürdőszoba stb. A második osztályba a vasipart felölő szakmák tartoznak. Harmadik kategória: a mezőgazdaság a maga szakiparával és rokon ágazatokkal. Végezetül az utolsó kategóriába a ruházati cikkek iparágai.

Olasz Pál dr. szólt fel ezután és hivatkozással az annak idején az ő közbenjöttével megrendezett mintavásár alkalmával szerzett tapasztalataira, azt javasolta, hogy ne Aradi Hetet, hanem ismét mintavásárt rendezzenek. Az ötletet azonban a gyűlés elvetette, mert a felszólalók többségének az volt a véleménye, hogy az aradi ipar és kereskedelem számára a helyi gazdasági erők felvonultatása a legfontosabb. Reinhart Gyula válaszában hangsúlyozta, hogy a legelső cél az: Minél kevesebbe kerüljön az Aradi Hét — lehetőleg semmibe — és, hogy minél többet jövedelmezzen. Reinhart Gyula mellett Bakács Miksa foglalt még erőteljes állást az Aradi Hét eszméjének megvalósítása mellett. Rámutatott arra, hogy Arad ipara elég erős ahhoz, hogy önállóan is megrendezhesse ezt a propagandakiállítást. Arad butoriparát nem kell ismertetni: nemcsak Aradon, de

az egész országban kitűnően ismerik ezt a nagyszerű helyi specialitást: az aradi butort. De itt van a butoripar mellett a fejlett női készáru-ipar. Kevesen tudják, hogy

az okiráltság női készruha szükségleteit kilencven százalékban az aradi szabóipar fedezi. Az aradi ókszer-, csillár-, lámpa és jégsekrengyártó ipar is országos jelentőségű.

Az Aradi Hét demonstráció kell legyen, demonstrálás amellett, hogy Arad nemcsak hogy élni

akar, de ehhez joga is van, mert nagyszerű ipara minden jogot megad erre.

Govits csillárkészítő és Molnár Lajos asztalos felszólalása után Vajda Iván dr. bejelentette, hogy az aradi Andrényi-cég felajánlotta, hogy a Moise Nicoară-uccában lévő hatalmas helyiségeit, amelyek üresen állnak, teljesen díjmentesen átengedi az Aradi Hét megrendezésének céljaira. Érdekes volt Lovasberényi Árpád felszólalása, aki arról beszélt, hogy a nemrégiben megrendezett és aránylag szűk keretek között mozgó

gyendégipari kiállításnak milyen szép anyagi és erkölcsi sikere volt.

Ez a példa azt mutatja, hogy van értelme és van célja az Aradi Hét megrendezésének. Kőszeghy Emil fémipari vállalkozó rámutatott arra, hogy Aradon állandóan rengeteg okiráltságbeli kereskedő fordul meg és, hogy tömegesen jönnek Aradra az Aradi Hét alkalmával a regáti kereskedők, akik állandó összeköttetést tartanak fenn az aradi iparral. Csatlakozott Bakács Miksa álláspontjához, hogy mindenekelőtt

a vasúti kedvezmény ügyét kell rendezni. Azonnal el kell intézni, hogy az Aradi Hét alkalmával az államvasut a személy- és teherszállítási árszabályból megfelelő kedvezményt biztosítson. De nemcsak a vasúti kedvezmény ügyének rendezése a fontos,

minden elképzelhető kedvezményt az Aradi Hét szolgáltatába kell állítani.

Olasz Pál dr. ismét felszólalt és továbbra is a mellett foglalt állást, hogy nem Aradi Hetet, hanem mintavásárt kell rendezni. Olasz dr. álláspontjával szemben Zombory Gyula kifejezést adott az általános iparos-hangulatnak és bejelentette, hogy Arad iparostársadalma az Aradi Hét eszméjét kívánja megvalósítani. Néhány kisebb felszólalás után Reinhart Gyula zárta be az ülést. Zárószavában megköszönte a megjelentek részvételét, minél erőteljesebb támogatást kért az Aradi Hét számára, hangsúlyozta, hogy Marcus Mihály dr. támogatását, nagy befolyását fel kell használni és végre tényleg meg kell valósítani az Aradi Hét eszméjét. Ezzel a gyűlés véget ért.

Selegeanu bucureşti betegsegélyző inspektor lefoglaltatta és elhordatta a hátralékban levő deji kisiparosok butorait

A deji betegsegélyző botrányos módon járt el az ottani kisiparosokkal szemben, akiket a multban sem igyekezett pedig kielégíteni.

A dolog úgy történt, hogy a napokban beállított Deje Selegeanu bucureştii betegsegélyző-pénztári felügyelő. Alig tartózkodott az inspektor néhány percet a városban, máris utasítást adott hogy

az illetményekkel elmaradt, illetőleg hátralékban levő kisiparosok butoradarbjait zár alá kell venni.

Az intézkedés végrehajtása olyan sebesen történt, hogy a kisiparosok csak akkor vették észre, hogy mit csináltak velük, amikor

a lefoglalt butorokat már felhalmozták a betegsegélyző épületében.

A kevés rokonszenvnek örvendő intézmény udvara és belseje valóságos butorraktár benyomását keltette.

Arra, hogy az illető iparos megbízható fizető, vagy nem, rá sem hederítettek. Az inspektor ur megparancsolta és a butorokat vitték... Nem kérdeztek senkit!

A bucureştii felügyelő nem elégedett meg azal, hogy az újabb jegyzőkönyvek alapján lefoglalt tárgyakat, elvitesse, hanem a régi jegyzőkönyveket is előkerestette. Amit valaha valaki jegyzőkönyvbe vett, bár a legtöbb már régen érvényét veszítette, mindent elhordatott.

A deji kisiparosok körében a felháborító eljárás általános elkeseredést váltott ki. Tétlenül kellett szemlélőni, hogy a megélhetésüket biz-

tosító holmikat az inspektor utasítására egyenként szekérre rakják és elragadják tőlük.

Attól függetlenül, hogy a lefoglalt tárgyaknak árverésig az adós birtokában kell maradniok és hogy a végrehajtási jegyzőkönyvek egy év alatt érvényüket veszítik, külön meghotrápkozást kelt, hogy mindezekre éppen a betegsegélyző képes, amely előszretettel nevezi magát szociális intézménynek.

Iparostársaim figyelmébe

Hárminemű nyomtatványukat a legszebb és legmodernebb kivitelben, a lehető legolcsóbb áron csakis nálam szerezhetik be.

REINER-nyomda, Arad

Bulevardul Regina Maria, 17.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan elintézek

FRIZURA.

A feleség: Rövidre vágattam a hajamat. Ugy-e, nem látszom öreg nőnek?

A férj: Nem. Öreg férfinek látszol.

A KÖNYVELŐ.

— Hallja Blau ur, kicsoda hármassokot maga? Az ember megesküdne rá, hogy ötösök.

— De főnök ur, ezek tényleg ötösök.

— Hát akkor miért néznek ki úgy, mintha hármassok lennének?

Ki lesz a cluji iparkamara főtitkára?

A napokban döntöttek a Caciula Miklós nyugalmabavonulásával megüresedett cluji iparkamara főtitkári állás betöltésének nagyfontosságú kérdéséről. Az ülésen az igazgatótanács 43 tagja közül 39 jelent meg. Besa Eugen elnöki megnyitójában bejelentette, hogy Caciula Miklós, az iparkamara főtitkára, Tatay Sándor és Macelariu titkárok nyugdíjaztatásukat kérték és a megüresedett főtitkári állásra öt pályázat érkezett be. Az igazgatótanács nevében köszönetet mondott a kamara nyugalomba vonult tisztviselőinek lelkiismeretes és szorgalmas munkájáért.

Ismertette a beérkezett pályázati kéréseket is. Grecu Joan, a satumarei kamara főtitkára, dr. Muica Joan cluji ügyvéd, dr. Bereczky Ernő a cluji kamara helyettes főtitkára és Pap István nyújtottak be pályázatot.

Ghelac Ioan, a husii kamara titkára a megüresedett állásba való áthelyezését kérte.

Hosszas vita indult meg a pályázókról és azok személyi képességeiről. Iliescu Victor, Pascu Valér, Negrutiu Joan, Balázs Sándor, Gherman Laurean és Fodor Viorel hozzászólásai után az igazgatótanács úgy döntött, hogy a megüresedett főtitkári állásra Grecu Joan kinevezését, illetve Satumareitől való áthelyezését kéri, annál is inkább, mert a satumarei kamara a jövőben a cluji kamarához fog tartozni, második helyen pedig dr. Bereczky Ernő főtitkárrá való kinevezésére tesz a minisztériumnak javaslatot.

Az igazgatótanács huszonkilenc szavazattal, Fodor Viorel szavazatával szemben fogadta el az elnök előterjesztését, amelyet a gyűlés nagy tapssal vett tudomásul.

Tisztelettel értesitem mélyen tisztelt vendégeimet, hogy az

aradi Iparos Otthon vendég'ő kerthelyiségét megnyitottam

Kitűnő konyha és a legjobb borok állanak a legjobb kiszolgálás mellett olcsó, polgári áron a mélyen tisztelt vendégek rendelkezésére.

Teljes tisztelettel:

FRIED FERENC

az aradi Iparos Otthon vendéglő bérloje

Kongress der Kleingewerbetreibenden in Bucureşti

In Bucureşti findet am 6. und 7. Mai ein Kongress der Kleingewerbetreibenden statt. Der wichtigste Punkt dieser Tagung ist die Vereinheitlichung des Gewerbegesetzes für jede Provinz des Landes und die Gründung einer eigenen Kammer für Kleingewerbetreibende. Die Timisoaraer Gewerkekorporation richtet an alle Gewerbeorganisationen in der Provinz einen Aufruf, damit sie nach Möglichkeit ebenfalls einen Vertreter zu diesem Kongress entsenden mögen.

Tavaszi ruhákat és kabátokat legszebben

fest és tisztít

KNAPP

Strada Episcopul Radu 10.
Fiók: Strada Brătianu 11.

A GYÓGYSZER.

- Voltál orvosnál?
- Igen. Képzeld, azt mondta, hogy menjek férjhez.
- Nem mondtad, hogy két éve férjnél vagy már?
- Persze, hogy mondtam
- És mit felelt?
- Válgak el.

Egyetlen berautó egy egész megyében

Ismeretes, hogy a sorozatos gépkocsiszerencsétlenségek nyomán ezelt három évvel törvényt szavaztak meg, amely szerint mindazon gépkocsitulajdonosok, akik utasokat szállítanak, kötelesek utasbiztosítást eszközölni. A közterhekkel alaposan agyonterhelt érdekelt tiltakoztak az újabb jelentékeny megterhelés ellen. A felsőbb hatóságok is belátták, hogy az évi 5 ezer 300 lejt kitevő biztosítási összeget nehezen, vagy egyáltalán nem tudják megfizetni a szorult helyzetben levő berautótulajdonosok s így az utasbiztosításra vonatkozó törvény végrehajtása húzódott.

Néhány nappal ezelőtt a mercureaci rendőrség utasítást kapott, hogy

a taxisokat kötelezzék a biztosítások megfizetésére és az évi biztosítási összeget fizet-

tessék is be velük.

Mindazoktól, akik nem hajlandók eleget tenni a rendelkezésnek,

hajtási engedélyeket azonnal vonják be.

A rendőrség, — mint megírtuk, — április 25-ig adott határidőt az ügy elintézésére. A gépkocsitulajdonosok, egy kivételével, nem tudtak eleget tenni a rendőrség kívánságának,

mire most forgalmi engedélyeket bevontak.

Igy azután a kötelező utasbiztosításból kifolyólag Mercureaciucan az a helyzet állott elő, hogy egy gépkocsi áll az utazni akaró közönség rendelkezésére. Az érdekelt gépkocsitulajdonosok minden lehetőséget megmozdítottak, hogy a súlyos rendelkezést visszavonják, de eddig eredménytelenül. A jelek szerint még jó néhány napig, esetleg hétig lesz gépkocsi nélkül nemcsak a kisváros, hanem az egész székely megye.

Mode der Farben

Aus Paris wird geschrieben:

„Es ist heilsam, sich mit farbigen Dingen zu umgeben. Was das Auge erfreut, erfrischt den Geist, und was den Geist erfrischt, erfrischt den Körper“, sagt Sir Galahad, in geistvoller Umschreibung von Prentice Mulford's Worten. Da gibt es tiefsinnige Philosophen und verdriessliche Pedanten, die behaupten, den Frauen fehle der Sinn fürs Wesentliche! Und doch, kaum krauselt das erste Frühlingslüftchen die von Antoine aufwärts gekaemmt oder von Emile seitwärts gestrichenen Stirnlöckchen der Modedame, so erräet dieselbe mit nachtwandlerischer Sicherheit, dass alle Prophezeiungen des Vorfrühlings ganz neuen Sensationen weichen müssen — Schwarz und Blau, die angekündigten Autouts der diesjaehrigen Farbenmode, werden bescheiden in den Hintergrund gerückt. Fortan gelten sie nur noch für „celles qui n'ont plus 20 ans“, wie es in der takvollen Sprache französischer Modejournale heisst, in denen nie Jahreszahlen erwäehnt und nur — unter der Biume — zartfühlende Wirke erteilt werden. Alle jene aber, die wirklich jung sind — es nicht nur sein möchten — bedienen sich einer regenbogenartigen Farbenskala, um eine lebensfreudige Note in ihre aeußerste Erscheinung zu bringen. Malyneux, der bereits zum zweitenmal in dieser Saison die chinesische Mode lanciert, erfreut sich in seinen enganliegenden, schleppenden Abendkleidern an Verbindungen von Saphirblau und Zinnoberrot, an Korallenrosa und Weiss. Seine Mannequins durchtheilen wie beflügelte Götterboten in Sturmschritt die Empfangsalons mit seinen fünfzig neuen Sommermodellen. Die Capes in nilgrünen Taft, die mit Mohnblauen bestickten Kimonos und die hellblauen, schwarz gefütterten Bridgejackchen bezaubern die Zuschauer; ohne ihnen jedoch Zeit zu lassen, sie zu kopieren! In den fortschrittlichen Salons des Beauté bemühen sich die Schönheitskünstler, um die Farbe der Haare, Wangen, die Umschattung der Augen ihrer Kundinnen in Einklang zu bringen mit den Modetönen der gewählten Kleider. So dass auf dem Toiletteentisch der Dame, nicht wie einst, nur eine Puderdose, ein bis zwei Lippenstifte und Rougetöpfe figurieren, nein, eine Phalax verschiedener Flaeschen und Döschen birgt die extravagansten Töne von Bronze, Gold, Silber, Violett und Rot, die, für Teint, Augen und Mund richtig anzuwenden, eines neugelehrten Unterrichtes bedarf. Alls vor einigen Tagen das Restaurant des Ambassadeurs

in Paris mit einem Galadiner seine Frühlingsaison eröffnete, bot der in eine Rosenlaube verwandelte Speisesaal einen farbenpraechtigen Anblick. Unter den fünfhuendert Anwesenden leuchteten die frischen farbigen Frühlingsstolletten; die Diamantenclips und Spangen strahlen im Glanze der vielen Kerzen; es rauschten und knisterten die neumodischen Taftdeccous und Capes und die langen Perlenschnüre mischten ihren weichen Schmelz in das Farbenbacchanale. Nach Mitternacht erschienen in durchsichtigen, schillernden Spitzengewandern die „achtzehn Hoffmann's Girls“ mit ihren Tanzproduktionen. Wer diese riezierenden, jungen Taenzerinnen im Glanz des Rampenlichtes ihre verwegenen Pirouetten ausführen sah, der erkennt die achtzehn Aschenbrödel, mit häuslichen Arbeiten beschaeftigt, im Garten ihres Hotels, nicht wieder. Ihre Lehrerin Gertrude Hoffmann, die Leiterin der berühmten Tanzschule in Long Island, führt strenges Regiment; weder rauchen noch trinken, auch keine Art von Flirt ist erlaubt. „Die armen Kleinen“, sagt sie, „haben keine Zeit für Amusement. Vor- und nachmittags Tanzproben, Gymnastik und Fechtunterricht; in den Pausen stricken sie mit Feureuer ihre Pullovers und Shaerpen, hie und da Besuch eines Cinémas mit Verwandten!“ Und während dieses Gespräches huscht ein Rudel ganz junger, blond- und rothariger Schulmaechen kirchend und flüsternd vorüber.

VIGYAZAT: ROSSZ VICCI!

— Multkor, a tányéromon párolgó rostélyosba belecsapott a villám.

— Szent Isten! Mi történt?

— Semmi. Az én villám csapott belé.

EZ AZTAN AZ ELET.

Nagy pompával temetik a duggazdag öreg bankárt. A halottaskocsit a koszoruk tömege követi, nagy kórus és elegáns fogatok kísérik. Grosz ur a feleségével az erkélyről nézi a gyönyörű menetet.

— Látod, Saroltám, — mondja Grosz — das lebt sich!

ÓRA UTÁN.

Tanár: Mondd meg fiam, ha találaz egy lejt, megtartod?

Diák: Nem tanár ur.

Tanár: Derék fiu vagy! Mit csinálz vele?

Diák: Veszek érte cukrot.

Vas-és fémöntés

Gépműhely

Precíziós szerzőmők készítőse.

LADISLAU

ASSAEL LÁSZLÓ

MŰLAKATOSSÁG Arad, Cal. Radnei 35. Gyártom a mezőgazdaság összes gépeit. Kenderfeldolgozó gépek — Malomberendezések saját modelom után készülnek.

Abgeordneter Dr. A. Cosma für die Gewerbetreibenden

Interpellation des Timiş-Torontaler Abgeordneten Dr. Aurel Cosma wegen der Überhandnahme der Pfuscher im Banat und Siebenbürgen.

Der Timiş-Torontaler Abgeordnete Dr. Aurel Cosma jun. interpellierte in der Kammer im Interesse der Gewerbetreibenden des Banats und Siebenbürgens und verlangte den Schutz des ehrbaren Gewerbes gegen die Pfuscher und die unlautere Konkurrenz.

Der Abgeordnete verweist in seiner Rede auf das Pfuscher-Unwesen und den Unfug, welcher durch diese unkontrollierten und auf eigenen Faust arbeitenden Pfuscher zum Schaden des rechtschaffenen Gewerbes betrieben wird.

Diese Leute arbeiten geheim und entgehen daher der Aufsicht der kompetenten Stellen.

Sie üben ihr Handwerk ohne Gewerbeschein aus und treten aller öffentlichen Lasten bar als gefährliche Konkurrenten für das anständige Gewerbe auf. Dies schädigt nicht nur die beruflichen Gewerbetreibenden, sondern widerläuft auch den Interessen des Staates und betreffenden Stadt.

Dr. Cosma betonte, dass die braven Gewerbetreibenden den Grossteil der öffentlichen Lasten tragen und eine Säule des Staates und der bürgerlichen Gesellschaftsordnung sind. Diese wertvolle produktive Klasse verdient es, nach Gebühr gewertet und in ihrer Arbeit gefördert und geschützt zu werden. Die Gewerbetreibenden sind die besten steuerzahlenden Bürger. Sie können

selbst die Gefahr der unlauteren Konkurrenz nicht abwehren und wenn der Staat nicht energisch eingreift und gegen die Pfuscher nicht mit ganzer Autorität vorgeht, muss diese staaterhaltende Gesellschaftsklasse zugrundegehen.

Dr. Cosma verlangte energische und strenge Massnahmen gegen die Pfuscher und die unlautere Konkurrenz, entsprechende Sanktionen, damit das redliche Gewerbe im Banat und in Siebenbürgen weiter bestehen und sich auch seiner Bedeutung gemäss auswirken könne.

Arbeitsminister Dr. Costinescu erklärte, dass

er — der Minister — noch im Verlaufe des heutigen Tages entsprechende Verfügungen trifft um das ehrbare Gewerbe zu schützen.

Weiters ist Dr. Cosma seitens des Ministers Lepadatu betraut worden

in der in Cluj am 2. Mai einsetzenden und auf drei Tage kontemplierten Konferenz, welche bekanntlich unter dem Vorsitz des Ministerpräsidenten Georg Tatarescu und im Beisein der Regierung stattfinden wird, über die Lage der Banater und Siebenbürger Gewerbetreibenden zu referieren und die Interessen des Gewerbes zu vertreten.

Dr. Cosma bereitet vor zu diesem Zwecke eine ausführliche Denkschrift.

Mit kell tudni a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak?

A kedvezményeken kívül, amelyeket a Budapesti Nemzetközi Vásár nyújt látogatóinak, a Wagons-Lits-Cook menetjegyiroda az alábbiakban közli még azokat a fontos tudnivalókat, amikre a vásári igazolvánnyal utazóknak szükségük van.

Az igazolvány lebélyegzése: A vásári igazolványt minden jegyváltás alkalmával és egyszer a Mintavásáron kell lebélyegeztetni. Tekintve, hogy úgy az oda, mint a vissza-utazáshoz szükséges összes jegyeket már itt Aradon előre lehet megváltani leiben a Menetjegyirodában, az igazolványukat csak a Mintavásáron kell lebélyegeztetniük és az aradi, vagy budapesti állomáson, vagy a határon semmi tenni valójuk nincs.

Pénz-kivétel: A jegyet nemcsak a kényes írm és a kevesebb utánajárás miatt ajánlatos már itthon oda-vissza megvenni, hanem, mert az utasoknak a határon csak megszállt összegű pénzt szabad kivinniük.

Ki lehet vinni összesen 3.000 lej értékű valutát, de ebben az összegben pengő csak negyven és lej csak egy ezer lehet. Vagyis kivihet valaki 40 pengőt, 1000 lejt és 10 dollárt, ami összesen 3.000 lej értéknek felel meg. Vagy kivihet 40 pengőt és husz dollárt. A szabály az, hogy személyenként 3.000 lejnél nagyobb értékű valutát kivinni nem lehet és a kivitt valutákban legfeljebb 40 pengő és legfeljebb 1.000 lej lehet.

Atulazó kedvezmények: Mindazok, akik május 14-ig Magyarországon át bárhová utaznak, igen előnyösen használhatják ki a mintavásári kedvezményeket. Erre vonatkozólag esetleg szerinti részletes és pontos információt ad a Wagons-Lits Cook Menetjegyiroda (Minorita-palota).

Könnyítés a vendéglősöknek és pékeknek

A földművelésügyi miniszter 36.024—034. sz. alatt rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok a pékek és vendéglősök, akik április 30-ig 20 és május 25-ig még 10, tehát összesen 30 százalékat befizetik a kenyérbélyegek miatt kiírt büntetéseknek, azok bírságok hátralévő részét, vagyis a fennmaradó 70 százalékat nem tartoznak megfizetni.

A miniszteri rendelet pénteken már meg is érkezett az aradi vendéglősök szindikátusának vezetőségéhez, valamint a pékekhez is.

Ausstellung und Gewerbekongress in Jimbolia

Zu der zu Pfingsten stattfindenden Jimboliaer gewerblichen, landwirtschaftlichen u. Hausindustrierausstellung sind die Vorbereitungen in vollem Gange. Der Vorbereitungsausschuss ist ununterbrochen in Tätigkeit, um der Veranstaltung einen glänzenden Verlauf und Erfolg zu sichern. Es wurden auch schon Schritte unternommen, um die Einstellung von billigen Sonderzügen zu erwirken. Im Rahmen der Ausstellung findet auch ein Gewerbekongress statt. Die Tagesordnung des Gewerbekongresses wurde wie folgt festgesetzt:

1. Wahl des Praesidiums, Begrüssung und Eröffnung.
2. Vortrag über das Krankenkassenwesen und die fakultative Mitgliedschaft.
3. Bekanntgabe des modifizierten Steuergesetzes und Vortrag über das Umsatzsteuer- und Stempelgesetz.
4. Bekanntgabe der neuen Verordnung über die Architektenkörperschaft, die Bau- und Maurermeister.
5. Stellungnahme gegen die Schwarzarbeiter.
6. Aufstellung der Handwerkerkammern.
7. Antrage.

EGYENI FELFOGAS.

— Mond, Móriska, mit tanulhatunk a méhektől?

— Azt, hogy nem illik szurkálni...

Betöltés előtt a salontai ipartestület titkári állása

Szabó Gyula állami tanító, aki éveken keresztül önzetlenül vezette a salontai ipartestület ügyeit, egy balesetből kifolyólag történt betegsége következtében kénytelen volt az ipartestületnél vállalt jegyzői állását elhagyni, miután az ipartestület vezetősége az alapszabályokra hivatkozva, felmondotta állását.

Igy került ez a sok körültekintést igénylő állás üresedésbe. Az ipartestület vezetősége az állásra most pályázatot hirdetett. Az eredmény meglepő, mert a szigorú feltételekhez kötött állásra nem kevesebb, mint hét pályázó akadt és pedig: Bakos Imre keleti akadémistát végzett, hét nyelvet beszélő tanár; Bakos László volt méhészeti felügyelő; Dely Géza volt járási végrehajtó; Kardos Ferenc tanító, a Dalegyet karnagya; Schwoy Kálmán és Németh Lajos, aki Szabó Gyula betegsége óta vezeti az ipartestület ügyeit.

Az állás betöltése ügyében rövidesen dönteni fognak. Az sem lehetetlen, hogy módot találjanak Szabó Gyulának, az érdemes régi titkárnak reaktiválására, mert értesülésünk szerint a volt titkár egészségi állapota annyira javult, hogy minden fennakadás nélkül el tudná látni újra az ipartestületi iroda vezetésével járó teendőket.

HAZASSAG LEHETSÉGES.

— Honnan tudod, hogy el akar venni? Eszre vettél valamit?

— Igen. Ki nem állhatja a mamát.

Ne felejtse el!

A „MERCUR”
cipőáruházban

(Piata Avram Iancu 21.)
kísiparosok által készített

elegáns
cipőt kaphat
olcsó árban!

AZ ÜZLETI KÖNYVEK ÁTVIZSGÁLÁSA.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, a mely szerint az egyes cégek megadóztatása ellen benyújtott kincstári felelőztetés esetén az adóellenőrök csak a pénzügyigazgató felhatalmazásával vizsgálhatják át az illető cégek könyveit. Ezzel a rendelettel az esetleges visszaéléseket kívánják megakadályozni.

ZINSBEMESSUNG.

Der Herr aus dem vierten Stock beschwert sich beim Hausherrn:

— Aus welchem Grunde haben Sie meinen Zins erhöht, wo ich doch nur die kleine Bodenkammer bewohne?

— Sie benutzen ja dafür die Treppen am meisten.

GEMACHT.

— Du, Gretl, — sagt Herr B. zu seiner Tochter, — Emil hat um deine Hand angehalten.

— Ah Papa, ich möchte Mama nicht verlassen.

— Nimm sie mit — nimm sie mit, — sagt schnell der Vater.

Az újvonalu butorok legfontosabb dekoratív részét, a jó rajzu

bel- és külföldi furnirt

nagy választékban kaphatja

Dési furnirkereskedésben Arad, Str. Horia 1

A pénzügyminiszter újabb figyelmeztetése

A pénzügyminiszter tudomására hozza az összes közintézményeknek és vállalatoknak, amelyek fizetett alkalmazottakat tartanak, hogy az új adótörvény eltörölte 1934. április 1-től a globális adót s ehelyett április 1-től az állami pótdót (supra-cota) vezette be. Az állami pótdót az alapfizetés összegéből számítják ki s az havonként, a fizetés után járó (4 százalékos) adóval egysidejűleg fizetendő be.

Mindennemű heggesztés

olcsón, szakszerűen

Strzalka János

réz- és fémáru üzemében Aradon,
Calea Saguna 110.

UJABB ADÓKEDVEZMÉNYT AD A PÉNZÜGYMINISZTER A JÓL FIZETŐ ADÓZÓKNAK.

A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette az ország pénzügyi hatóságait, hogy a jól fizető adózókat kedvezményben részesíti. Azok az adózók, akik bezárólag május 15-ig múlt évi adóhátralékaikat és az ez évre kivetett adójukat kifizetik, öt százalék kedvezményt kapnak. A kedvezmény azonban csak a múlt évi hátraléokra és az ez évre kivetett adókra vonatkozik.

A tavasz már nem hoz poudet,

vél ruháimat

Hospodár-hoz küldöm átfesteni, vagy leg tisztítani.

Arad, Strada Stroiescu 13.
és Strada Eminescu 3.

FODRASZKONGRESSZUS LESZ BAIA-MAREN.

A baia-marei fodrászok meghívására a közeljövőben országos fodrászkongresszus lesz Baia-Maren. Ezen kongresszuson a fodrász-ípar problémáit beszélnek meg, rámutatnak a sérelmekre és hangot adnak a panaszaiknak. A kongresszus előkészítésében Tréger Lajos, Pinter Ferenc, Suba és több más baia-marei fodrászmester tevékeny részt vesz. Olcsó ellátást, kirándulásokat, hangversenyt biztosítanak az ország fodrászainak, akiket szíves barátsággal várnak Baia-Marera.

ÚJ ÉPÜLETEK ADÓMENTESÉGE.

Slavescu pénzügyminiszter a kamar elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, amely az új épületek adómentességére vonatkozó törvényt kívánja módosítani. Az új törvényjavaslat

az új házak adómentességét korlátozni fogja, amennyiben azon új házak, amelyek a törvény rendelkezései alá esnek, csupán három évi adómentességet fognak élvezni.

Mindazok az épületek, amelyek munkában vannak, vagy elkészültek és ebben az esztendőben beköltözhető, vagy azok az épületek, amelyekre az építési engedélyt már kiadták, még a régi törvény szerint fognak adómentességben részesülni.

KATASZTRÓFA.

— Volt már része vasuti katasztrófában?
— Igen. Egyszer megcsókoltam az alagútban egy nő — papáját.

Ipari és mezőgazdasági kiállítás és iparos kongresszus Jimbolián

Pünkösdkor Jimbolián ipari, mezőgazdasági és háziipari kiállítás lesz, amelynek előkészületei serényen folynak. Már lépéseket tettek arra vonatkozólag, hogy a vasut a kiállításra olcsó különvonatokat indítson és

így lehetővé tegyék a vidéki iparosoknak a kiállítás keretében megrendezendő iparos kongresszuson való megjelenést.

A kongresszus napirendjén mindazok a kérdések szerepelnek, amelyek az iparosokat állandóan foglalkoztatják.

Szenátusi tiltakozás a leg-szükségesebb háztartási tárgyak lefoglalása ellen

Múlt héten került a szenátusban napirendre az állami bevételekről szóló törvényjavaslat. Gyárfás Elemér dr. a törvényjavaslat vitája során élesen állást foglalt az ellen, hogy a legszükségesebb házi berendezéseket lefoglalják. Így minden családtagnak feltétlenül meg kell hagy-

ni az ágyat, egy asztalt, egy széket és a mindennapi használatban legfontosabb tárgyakat. Ezután azokat a visszaéléseket tette szóvá, amelyeket a lefoglalt tárgyak elszállítása körül követnek el a végrehajtó közegek és több javaslatot tett az emberségesebb elbánásra.

Új rapid vonatok

A nyári menetrend máj. 15-ével forgalomba állítja a Bucuresti és Brasov között az u. n. „Carpati” rapidokat. A következő megkülönböztetések lesznek a jövőben az egyes vonatfajták között: luxus-, villám-, rapid- és gyorsvonatok, valamint egyszerű személyvonatok. Az egyes állomásoknak jogában áll, amennyiben szükségesnek mutatkozik, a tehervonatokhoz is személykocsikat kapcsolni, ez azonban a közönséggel szemben nem kötelező. A Bucuresti—Oradea közötti rapidjáratokat mindennapossá teszik, a Cluj és Dej között közlekedő autómotorokat pedig az ország több vidékén bevezetik, így elsősorban Timisoara környékén.

aranyoz
ezüstöz
nikkelez
bronzal
rézzal
horpánnyal
ónnal

galvanizál
elektromos uton

megbízható
szakszerű
olcsó

Kőszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63-65.
Dengi-ház.

NŐI FELSŐRUHA SZABÁSZATI TANFOLYAM.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a cluji kereskedelmi és iparkamara erkölcsi támogatása mellett falusi és városi intelligens asszonyok és lányok részére női felsőruha szabászati tanfolyamot rendez Clujon Geltsch Edit volt ipariskolai tanárnő vezetése alatt. A tanfolyam április hó 24-én kezdődött, tartama 6 hét, részvételi díja személyenként 800 lej.

HARAGSZIK A HITELEZŐ.

— Itt volt a hitelezője. Azt mondta, hogy agyonüti magát, ha meglátja.
— És maga mit mondott?
— Sajnálom, hogy nincs itt!

A KIS MÓRIC.

— Papa, az iskolában azt tanultuk, hogy az állatok minden télen új bundát kapnak.

— Pszt. Csöndesebben. A mama minden szót meghallhat a másik szobába.

A TAVIRAT.

John fizetésemlést kapott. Az irodából rögtön a postára szaladt és ezt a sürgönnyt adta fel szerelmének:

— Akarsz a feleségem lenni? Válasz fizetve tiz szóért.

Két óra múlva megjött a válasz:

— Igen, örömmel, te édes, te drága, igen, igen, Mary.

ABSCHIED.

— Herr Fettreich, ich möchte mich einen Augenblick von Ihnen verabschieden!

— Wieso, wo wollen Sie denn hin?

— Verzeihung, auf Ihre andere Seite!

TRAUME.

— Erich sagt ich bin sein Traum.

— Komisch. Gestern hat er mir erzählt, was er immer für schreckliche Traume hat.

MÉG SVAJCBAN IS?

— Hány liter tejet ad ez a tehén?

— Nyolc litert.

— Mit csinálnak vele?

— Kettőt, mi magunk használunk el, tizet pedig eladunk.

A FÖLDKÖZI TENGHER KÖRÜL.

— Végy még egy harmadik jegyet is, a mama számára.

— Ne haragudj drágám, de mi kéjutazásra megyünk.

A STATISZTA.

— Anyukám, olvasom, hogy a Nemzetiben statisztákat keresnek. Mondd, milyen emberek azok?

— Azok, fiacskám, olyan emberek, akik csak bólogatnak, de beszélniök nem szabad.
— Akkor a papa jelentkezhetne?

PIKANS KÉRDÉS.

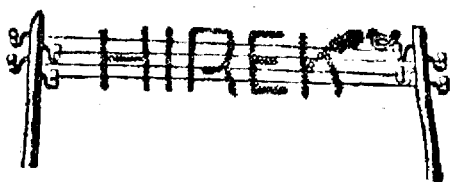
— Egy bizonyos, kedves marquis: sohasem mennék férjhez olyan emberhez, aki horkol.

— De hogyan állapítja meg ezt a házasság előtt, kedves comtesse?

MUZIKA SZÓ.

Vidéki atyafi mulat a lokálban. Kicsit már be van csipve, mikor odamegy a jazz-bandhez és a mutatóját a szájához illesztve, azt mondja:

— Na, gyerekek, most pianó...

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken

Előfizetési ára egész évre intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, félévre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Éves kötéseknek árendámény.

Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Caminul Industriilor-Iparos Otthon.

HAZASSÁG.

Bakács Miksa, az ismert aradi iparosvezér és Czitrom Olga kisasszony, az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete tisztviselője a hó 3-án házasságot kötöttek. Bakács Miksa, aki egyik legjava kiválósága annak az iparosvezér-garnitúrának, amely Aradnak mindig előkelő helyet biztosított az iparosmozgalomban, nagyszámu tisztelője, hiva és jóbarátja elhalmozta őszinte gratulációival. Örömmel csatlakozik a gratulálók seregéhez. Az Iparos is, boldog családi életet kívánva az új párnak.

— Újabb amnesztia készül. Az igazságügy-miniszter elkészítette a táblázatot a május 10-iki amnesztiára vonatkozólag. A táblázatot Antonescu igazságügyminiszter terjeszti. Öfelsége aláírás végett.

— Lez újra visszlezszámítási hitel. Fővárosi jelentés szerint Dumitrescu, a Nemzeti Bank kormányzója hosszabb megbeszélést folytatott Savescuval, a Banca Romaneasca vezérigazgatójával. A tárgyalások arra vonatkoztak, hogy a bank legközelebb újból megkezdje a visszlezszámítási hitelek folyósítását.

— Julius 1-ig beválthatók az ezerlejes bankjegyek. Az ezerlejes bankjegyek beváltásának határidejét Julius elsejéig meghosszabbították.

— Jogi személyek ügyeivel csak az ítélőtábla vagy a semmtörzsek foglalkozhatnak. A baia-spiei katolikus legényegylet feloszlásának ügyében az oradeai tábla második szekciójának kibővített ötös tanácsa kimondotta, hogy nem illetékes az ügy tárgyalására, mert a jogi személyiségekről szóló törvény végrehajtási utasítása szerint a jogi személyiségekkel vagy ezeknek feloszlásával foglalkozó ügyeket csak a tábla, vagy a semmtörzsek első szekciójá tárgyalhatja. A perben így most a tábla első tanácsa dönt majd.

— A házbértartozás fejében elvitt székekért nem lehet lopással vádolni a háztulajdonost. Grecu Gyula, siriai háztulajdonost lopás vádjával állították a napokban az aradi törvényszék Mager-Tatu tanácsa elé. Szöcs Zoltán Ghioroci moztulajdonos jelentette fel, amiért állítólag moziájából az összes székeket elvitte. Grecu Gyula tagadta a vádat és kijelentette, hogy Szöcs Zoltán 24 ezer lej házbérrel tartozik neki. A törvényszék visszautasította a feljelentő tanukénti kihallgatását, mire Ghitta Agoston főügyész lemondott a vádról. A törvényszék ezután felmentő ítéletet hozott.

— Kékkő vámmentes behozatala. Bucures-ti jelentés szerint az iparügyi és kereskedelmi miniszter a szőlőpermetezésre szükséges kétszáz vagon kékkő vámmentes behozatalára adott engedélyt. Ebből a mennyiségből nyolcvan vagon a magánkereskedelem vesz át, százhusz vagon pedig a mezőgazdasági szövetkezetek osztanak ki a szőlőtermelők között.

Vésnöktség, bélyegzőgyár

STAMPA
Karczagi & Illin

Arad, a főpostával szemben. Mindennemű modell és jelző stancák speciális gyártása.

Costinescu miniszter orvosolni kívánja az iparosság beteg-szegélyző-sérelmeit

Cosma Aurél dr., Beller Hans és Hügel Antal bánsági, továbbá Herzog dr. erdélyi képviselők felkeresték Costinescu munkaügyi minisztert. A képviselők ismertették a miniszterrel az iparosságának a társadalombiztosító intézettel szemben való panaszait. Rámutattak arra, hogy a törvény arra kötelezi az iparosokat, hogy tagjai legyenek az intézetnek, ami számukra csak megterhelést jelent, de semmi előnyt nem biztosít.

Különösen a falusi mesterekre nézve káros ez, mert azok betegség esetén úgy sem vehetik igénybe a betegpénztárt. Kérték a minisztert, hogy a törvényt változtassa meg olyan értelemben, hogy

az iparosmestereknek szabad elhatározására bizza, vajjon tagjai kívánnak-e lenni a betegsegélyző pénztárnak vagy sem.

A miniszter kijelentette, hogy ezt a kérdést beható tanulmány tárgyává teszi. Arra a panaszra, hogy a betegpénztár a falusi iparosoktól most egyszerre akarja behajtani a járulékokat arra a kilenc hónapra, amely a törvény életbe lépése óta eltelt, a miniszter azt válaszolta, hogy

a falusi iparosok megfelelő haladékat kapnak a fizetésre.

Az erre vonatkozó rendeletet már a közeli napokban kiadják.

— Az idén nem lesz nyári időszámítás. Bucurestiből jelentik: A CFR ötven százalékos túradvezményt ad mindazoknak, akik május 8 és 17 között Timisoarára utaznak. — Egyidejűleg a CFR vezérigazgatósága közli, hogy az idén Romániában nem állítják be a nyári időszámítást.

— A timisoarai iparkamara kirendeltsége Oravicán. Oravicán ünnepélyes keretek között iktatták be a timisoarai iparkamara ujonnan létesített kirendeltségét. Az ünnepélyen a kamara képviselőtábla Baruch Izidor alelnök, Jonescu Aurel kamarai kormánybiztos, Conclatu Ion kamarai főtitkár, valamint a kereskedelmi élet számos tagja vett részt. A beiktatási ünnepélyt Toader György, az oravicai kirendeltség elnöke nyitotta meg, majd Conclatu Ion kamarai főtitkár, a kirendeltség programját fejtette ki. Számos felhívás után elhatározták, hogy mozgalmat indítsanak a bozovici ipariskolának Oravicára való áthelyezésére, majd az új kirendeltséget átadták rendeltetésének. A beiktatás után bankett volt.

— Üzembe helyezték Resicán a harmadik Martin-kemencét is. A Resica-művek igazgatóságának néhány nap előtt a harmadik negyven tonnás Martin-kemencét is üzembe helyezte. A Resica-művekben márciusban ezer tonna acél készült, a melynél nagyobb teljesítményt eddig Resican alig jegyeztek.

— A kontingentálási bizottság új címe. Bucuresti, Str. Lipscani, a Banca Crisoveloni épülete. A kérvényeket ide kell címezni. A kontingentálási bizottság megkezdte a kontingentálási engedélyek, illetve kérelmek elintézését. Az az elv érvényesül, hogy a tavalyi első évnegyed behozatali mennyiségét öt százalékkal emelik és ennek arányában adják ki az engedélyeket. E kérvényeket hat nap alatt el kell intézni.

Legszobben fényez, mos, vasal

BUTTINGER TERÉZ
gőzmosódája

Arad, Strada Consistoriala 35:
in curtea. Az udvarban

— Nem lesz új autódóktetés. Az autódók előírására vonatkozólag most rendelet érkezett, amelynek értelmében idén nem lesz új autódóktetés és az adóelőírást a tavalyi alapon végzik a hivatalok. Ez a régi autókra vonatkozik. Új gépjárművek adóktetését az illetékes hivatal végzi esetről-esetre a tavaly megjelent törvény utasításai alapján. Az illetékes ügyosztály ezuttal ismételten figyelmezteti a gépjárműtulajdonosokat, hogy hátralékaikat haladéktalanul egyenlítsék ki, mert a törvény különös szigorral bünteti a hátralékos autótulajdonosokat.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Directiunea Grupelor de Inmormantare a Reunionei Civile de Binefacere din Arad prin prezenta comunică cu asociații, că cotizațiunile de decedare sunt scadente până la numărul curent.

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportjainak igazgatósága ezúton közli a tagjaival, hogy a halálhálózati járulékok a következő sorsszámokig esedékesek:

In grupa I. csoportban elhalt özv. Probst Nándorné 687.

In grupa II. csoportban 782 méréfalvi Kovács Ferencné, 783 özv. Izsákovics Adolfné, 784 özv. Schuch Mátyásné, 785 özv. Nagy Gáborné.

Rugám membrii a anunța schimbările de domiciliu la efectuarea plății cotizațiilor.

Kérjük tagjaink a címváltozásait a halálhálózati járulékok rendezésével egyidejűleg bejelenteni.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutor de Inmormantare a Industriilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restanta cu cotizatiile lor, sa achite restanta in interesul lor propriu, fiindcă in conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respiră automatic, adică dacă membrul decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálhálózati járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatic megszűnik, azaz ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In grupa „A” csoportban: 770. Dumitrie Puica Demeter, 771. Vád. lui Ilie Pancotan Iliesné.

— In grupa „B” csoportban: 762. Vád. lui Ferdinand Probst Nándorné.

MŰVÉSZI FÉNYKÉPEK

Nagyított képek jutányos áron
műtermében készülnek
Bul. Reg. Maria 8. földsz.

— Pontos címzést kell írni a táviratokra! Az aradi postai igazgatóság hivatalosan közli, hogy a posta- és táviratszabályok értelmében a feladásra kerülő táviratokon az ucoát és házszámot is fel kell tüntetni, ezek hiányában a címzett foglalkozását, vagy más megjelölését, ami a kézbesítést megkönnyíti. Kivételt képeznek azok a táviratok, amelyek címzettjei rövidített táviratért járó évi kétezer lej előfizetési díjat megfizetik. Azokat a táviratokat, amelyeknek címzése a fenti szabályoknak nem felel meg, a postahivatal nem kézbesíti. Távirat címzése a következőképpen is lehetséges: Andrénly vaskereskedés, Arad, Neuman Testvérek szeszgyár Arad, stb.

VIZIT.

Doktor: Ne féljen semmit. Két esztendővel ezelőtt magam is ebben a súlyos betegségben szenvedtem és kiláboltam.

Páciens: Nem volna szives megmondani, hogy ki volt az orvosa?

Száz árverés naponta

Dolgoznak az adóhivatalok. — Öt százalék kedvezmény, aki 1934-re az első negyedévi adót kifizeti

Mint minden évben, az idén is az adóhivatalok a pénzügyi év végén szorgalmazták az adóbehajtást, mert nagyobb eredményt akarnak elérni. Az új adóév kezdetén viszont enyhén bántak az adózókkal és abban a kedvezményben részesítik őket, hogy a szokottnál gyakoribb halasztást és részletfizetési kedvezményt engedélyeznek. Idén ettől eltérően, a behajtás az év elején ugyanolyan szigorú, mint volt márciusban. A végrehajtók sorra járják a hátralékosokat, az árverésre kitűzött helyeken dobszóval fenyegetőznek és ahol nem érnek el így sem eredményt, ott a lefoglalt tárgyakat könyörtelenül beviszik a pénzügyigazgatóság raktáraiba. Ott a butorkészlet napról-napra nő, a szállítókat pedig ugyancsak állandóan munkában vannak és a rakodóemberek alig találnak már helyet az adóhivatal folyosóin, hogy az újabb szállítmányt elhelyezhessék.

Ez a szigorúság annak az eredménye, hogy a minisztérium az első negyedévi adóknak június végére való beszedését rendelte el. Ez nemcsak azokra az adókra vonatkozik, amelyek az elmúlt évekből származnak, hanem a folyó negyedre is. A minisztérium tehát azt követeli, hogy mindenki állandóan pontosan fizesse adóját, mert ellenkező esetben a legszigorúbb büntetés foganatosítását helyezi kilátásba. Maguk az adóhivatalok sem tudják, hogy ezt miképpen hajtják végre, gazdasági fellendülés, vagy a viszonyok javulása nem tapasztalható és így semmi remény nincs arra, hogy adóját mindenki a negyedév végéig rendezze. Az adóhivatalok május 15-től kezdve kezdik

meg a butorok, ingóságok elárverezését, amikor ismét száz árverést tartanak naponta a három aradi adóhivatalban.

Itt említjük meg, hogy ma 19.277. szám alatt rendelet érkezett, amely ötszázalékos kedvezményt biztosít azoknak, akik 1933-ra szóló, valamint 1934. első negyedévi adójukat május 15-ig bezárólag kiegyenlítik. A kedvezmény 1933. előtti hátralékokra nem vonatkozik.

— Be kell szolgáltatni a városi adóbevallási ivateket. Köztudomású, hogy a városi adóbevallási ivateket különböző okoknál fogva sokaktól még máig sem vitték el. A város pénzügyi osztálya most felhívja a közönséget, hogy amennyiben az adóbevallási ivatekért a várostól még nem jött el senki, úgy személyesen vigyék el azt a városházára.

— Konditorei für Hunde. In der englischen Stadt Surrey ist jetzt die erste Konditorei für Hunde eröffnet worden. Hier kann ein jeder Hund einen Hundkuchen bekommen und heimatlose Hunde dürfen hier sogar übernachten. Eröffnet ist diese Konditorei mit dem Geld des Herrn James Patterson worden, der vor einigen Wochen in Brockhorst das Zeitliche gesegnet hat. Sein ganzes Leben lang hatte sich Herr Patterson durch seine Liebe zu den Tieren ausgezeichnet. Er wollte sogar laut Testament auf dem Hundefriedhof beerdigt werden. Darüber wurde in England sehr viel geredet, aber der letzte Wille des Verstorbenen wurde erfüllt, zumal er sein Leben lang die Gesellschaft der Hunde der Menschengesellschaft vorgezogen hat.

A KIS ÉRZÉKENY.

Mi? Te harisnyában veszel lábvizet?
— Igen, nagyon hideg a víz.

SZAZÖTVEN CÉG JELENTKEZETT A TIMISOARAI KIRAKATVERSENYRE.

Az előkészületek a Bánsági Hétre, amely május 10—17. napjai között kerül megrendezésre, szorgalmasan folynak. A rendezőbizottságtól nyert értesüléseink szerint a kirakatversenyen való részvételre már eddig is százötven cég jelentkezett, de bizonyosra veszik, hogy a résztvevők száma még emelkedni fog. Az ipar revüjén, amely egész különleges érdekességének ígérkezik, a gyáripáron kívül a kisipar is részt vesz és máris számos szakértő dolgozik, hogy a revünek valóban nagyvárosias jellege legyen. A kereskedelmi és iparkamara vezetősége, amelynek kezében az előkészítő munkálatok összes számai egybefutnak, a vendégsereg elhelyezéséről is gondoskodik. Az ország minden részéből érkező vendégek nagyrészt Buziaşon fogják elhelyezni, ahol ötven százalékos kedvezményt biztosítanak egy lakásnál, mint a fürdők használatánál. A Bánsági Hét tartamára a buziaşi vendégek szállítására számos kocsiból álló autóbuszjáratot rendeznek be, amely olcsó áron fogja a Timisoara—Buziaş közötti forgalmat lebonyolítani.

IRODA.

A főnök: Hányadika van?
A könyvelő: Hatodika.
A főnök: Folyó hó?

KOSAR.

— Papa, mit jelent az, hogy valaki eljegyz magát.
— Azt jelenti, hogy egy férfi és egy nő össze akarnak házasodni.
— És mikor adnak kosarat?
— Ha a férfinak szerencséje van.

Hol és mit vásárolhat a Mercur-tag?

Női- és férfi szöveteket

az összes kelengyecikket
Friedmann és Schwarz
divatárúházában
ARAD, Str. Metianu 4. Hunyadi-p.

Dein Paula

női kalapszalónja

Arad, Strada Bratianu 9.

Nászajándékok alkalmi ajándékok

legjobb beszerzési forrása
Kun József ábrázoló
ARAD, Bul. Regina Maria.
Részletkészítés és átalakítás saját műhelyében.

Czernóczky Imre

cipőüzlet

kész és mérték utáni
cipők legjobb beszerzési forrása!!

Arad, Strada Mărășesti 4. sz.

A tavaszi és nyári idényre beérkezett

CIPŐKET

legolcsóbban árusítja
Mercur Cipőáruház Rt.
ARAD, Piata Avram Iancu 21.

RÁDIO

alkatrészek és csövek legelőnyösebb beszerzési forrása

Geller Rádió

ARAD, Str. Bratianu 7.

Szemüvegek fényképezőgépek totocikkek

Amatőr felvételek kidolgozása legjobban és legolcsóbban!

OPTICUM

Kun István
ARAD, Bul. Reg. Maria 18.

Irodai írószerek
Irodai felszerelések
Rajz és technikai cikkek
Nyomtatványok, stb.

Max Molnár és Tsa

Arad, Strada Bratianu és Strada Iosif Vulcan sarkán

Nagy Imre

női divattermében
készülnek a legújabb újdonságok.
Arad, Strada Eminescu 2. sz.

Állandóan nagy választék férfi, női- és gyermek

CIPŐK

ben. Legolcsóbb ár, saját munka!
Czernóczky Mihály
ARAD, Str. Eminescu 20—22.

Baranyi Ferenc

uriszabósága

ARAD, Str. Bratianu 15.

Speciális

bútor

nappali és

kombinált szoba

Reinhart

Fülöp butorgyár
ARAD, Str. Horia 2. Városházával szemben.

Kerékpárok,

gummi, alkatrészek, szerelési cikkek

Schwarz Arpad

műszerész és villanyszerelő
Arad, Strada Brancovici 1. sz.

Szőrmebundák és téli

kabátok

nyári gondozása
szavatosság mellett. Villanyőre berendezett porológép.

Engelhardt szőrmearúháza
ARAD, Str. Eminescu 1. Vadász-kürt szálló épülete.

Női kabátok, retikulók

nagy választékban.
Legújabb modellek!

LYONE divatárúház

Arad, Neuman-palota.

Ha még nem tagja a Mercurnak, jelentkezzen az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetében. Arad, Strada Bratianu 18.